

वागमातीसहस्रनाम १

श्री गणेशायै नमः श्री वाग्मत्यै नमः श्री पशुपति को जये

वागमातीसहस्रनाम

सानुजं शक्रतापञ्च निहत्य यदुनन्दनः ।

द्वारवत्यां प्रयाणे च सवले सानुजे हरौ ॥१॥

कथं ववाह वागीशा केनैवा पूजिता पुनः ।

पञ्चवक्रश्च तत्क्षत्रं तत्सर्वं वद मे विभो ॥२॥

लोमहर्षण उवाच

प्रश्नमानं घटोद्भूतं स्कन्धोऽब्रवीद्वचो मुदा ।

अभ्यर्च साधु चेत्युक्त्वा सर्वं तस्मै द्विजोत्तमः ॥३॥

स्कन्द उवाच

सर्वदुरितकल्लोलहारिणी पुण्यमालिनी ।

हराङ्गस्थायिनी तस्यै वागीशायै नमोनिशम् ॥४॥

ज्योतिर्लिङ्गे क्षितौ व्यक्ते प्रव्यक्ता वागमती जले ।

तत्क्षेत्रे सरिता व्यक्ते तत्राजग्मुः सुरोत्तमाः ॥५॥

भक्त्याराधितवन्तस्थे पशुपतिं च वाग्मतीं ।

ऋषिपुरः सरा विप्र ब्रह्मविष्णु पुरन्दराः ॥६॥

एकदा दिवसे देवा निषेदितेषु संसदि ।

ददृशुर्वाग्मतीं देवीं ज्योतिलिङ्गाङ्गनिः सृताम् ॥७॥

द्रवीभूतां महादेवी स्वच्छकल्लोलशालिनीम् ।

चित्रात्मनोऽमराः सर्वे तस्थुः किमिति संवदन् ॥८॥

प्रेक्षार्या तादृशां रूपां खिव्याङ्गी प्रणतो मुनी ।

पप्रच्छ पद्मजं कासौ चित्रात्मेति सुभक्तितः ॥९॥

नारदः प्रश्नमानो हि ब्रह्माणं संसदि ध्रुवम् ।

व्याजहार वचो दिव्यं तद्वृत्तान्तं स्वसूनवे ॥१०॥

ब्रह्मो वाच

आद्यशीर्षे स्थिता देवी साद्याननविनिः सृता ।

याद्यास्यनिः सृता विद्या सैवेशाङ्गविनिः सृता ॥११॥

आषाढसितपक्षे च द्वादशीमैत्रयुग्बुधे ।

हरमूर्ध्नि स्थिता गंगा मुखादवततार वै ॥१२॥

तद्भाद्रे श्रवणाक्ते प्राक् सावित्री संभवा विधेः ।

कात्तिके रेवती युक्ते गायत्री प्रभवा तथा ॥१३॥

तन्मानसोद्भवा गंगा तासां योगाद्धि वाग्मती ।

वाग्मती शिवगंगा च ब्रह्मसरस्वती शिवा ॥१४॥

वाग्मती सरितां श्रेष्ठा वाग्मती लोकपावनी ।

वाग्मती ह्रिद्यदात्री च वाग्मती दुःखतारिणी ॥१५॥

स्मरणदोर्निधीः (णात्सन्निधिः) सद्योमुच्यतेदर्शनात्पुनः ।

नेत्रादिजैर्नरः पापैः स्पर्शनादंगजैस्तथा ॥१६॥

आचमनाद्वचोद्भूतैः स्नानाज्जन्माज्जिताशुभैः ।

सहस्रनामपाठाद्धि सहस्रजन्मजाशुभै ॥१७॥

कदाचिदैवयोगेन स्नात्वा च वाग्मतीजले ।

तन्मनुस्मरणाद् भक्त्या नरो नारायणो भवेत् ॥१८॥

स्मरणाद्दर्शनं श्रेष्ठं दर्शनात्स्पर्शनं वरं ।

स्पर्शादाचमनं श्रेष्ठं स्नानं पाठः क्रमान्मनुः ॥१९॥

मन्त्ररूपा महादेवी नाभक्तिने प्रकाशयेत् ।

नामानि जलरूपाय भुक्तिमुक्तिप्रदानि च ॥२०॥

रहस्यं सर्वलोकानां कलिप्राप्ते विशेषतः ।

प्रत्यक्षं फलदा सद्यो मुमुक्षूणां च वाग्मती ॥२१॥
देव्याः पानीयरूपाया ध्येयं नाम्नः सहस्रकम् ।

पाठाद्योगाल्लभेन्मोक्षं शृणु वक्षामि नारद ॥२२॥
अखिलं प्रथमे विद्या वाग्गूपायै च हिन्मनुम् ।

वागीश्वर्यै ह्यखण्डः प्राक् शिरोमन्त्रं प्रयोजयेत् ॥२३॥
सरस्वत्यै पुरो ब्रह्म अत्ये शिखामनुं न्यसेत् ।

शिवगंगा तथा विष्णुन्यसेद्वि कवचं मनुं ॥२४॥
वाग्मत्यै च पुरो रुद्रो नेत्रबीजं न्यसेत् पुनः ।

वागीशायै तथा सर्वमस्त्रमन्त्रं न्यसेत्ततः ॥२५॥
सर्वादौ योजयेत्तारमृषिच्छन्दश्च संन्यसेत् ।

ॐ श्री वाग्मत्याः सहस्रनामस्तोत्रस्या गायत्रीच्छन्दो वागी-
श्वरीदेवता वाग्भवोविजं कामराजः लज्जा कीलकंशिवगंगा बुद्धिः
ब्रह्मसरस्वती-शक्तिश्चतुर्वर्गसार्धने विनियोगः २६
लज्जाविजं त्रिधा लिख्य वाग्भवञ्च त्रयस्त्रिधा ।

धर्मबीजं त्रिधा धीं धीं नेत्रवन्हिसमायुतां ॥ २७॥
लज्जत्रयं गणेशाख्यं ग्रीं ग्रीं ग्रीमिति पूर्ववत् ।

शारदायै नमश्चान्ते सिद्धं सारस्वतीमनुं ॥२८॥
सर्वोपरि तथोकारं जपाद्वागीश्वरो भवेत् ।

प्रणवश्च त्रयं वाणीलज्जाधर्मत्रयांगणं ॥२९॥
शारदायै शुभे भार्या प्रजपाद्वाक्पतिर्भवेत् ।

करपुटे जलं धृत्वा त्रयोदश्यां निरामिषः ॥३०॥
वाग्मत्याः प्रजपन्त्यश्च कविराजो भवेद्द्रुतं ।

पुण्डरीकसमासीनां कर्पूरेन्दुसमोज्ज्वलां ॥३१॥
त्र्यक्षां स्मिताननां ध्येयां सर्वालंकारशोभनां ।

मालां वरं दधानश्च पुस्तकमभयं करैः ॥३२॥

वग्देवीं वाग्मतीं ध्यायेच्चन्द्रकला द्रवत्सुधा ।

ॐ वाग्मती वाग्भवा वाणी वागीश्वरी वचोवरा ॥३३॥

वागीशा वरदा ब्राह्मी वाग्विभूतिश्च भारती ।

वागीशबल्लभा भाषा गीरुपा वाक्स्वरूपिणी ॥३४॥

वाग्वीरिणी च चैतन्या वाग्वागीश्वरवल्लभा ।

वाचोर्मिमालिनी वाह अर्वाक्पापोर्मिनाशिनी ॥३५॥

वाग्देवेश्वरकण्ठस्था वाग्देवी वाग्मतिश्वरा ।

वाग्भूतार्णप्रवाहा च वागैश्वर्या सरस्वती ॥३६॥

अणिमारुन्धति अर्द्धा अगैश्वर्यावतारिणी ।

असरीरार्द्धमात्रा च अन्नरुपाघहारिणी ॥३७॥

अतिसौम्याच्युताशोका अर्चिताचलवाहिनी ।

अत्युग्राचलसंभिन्ना अच्छिन्नान्छिन्नवाहिनी ॥३८॥

आनन्दिनी स्वभक्तानामात्मान्तस्था च जीविनां ।

आनन्दाऽमृतवर्णाभा आद्याननसमुद्भवा ॥३९॥

आनन्दोर्मिप्रवाहा च आपोदेवी पयोमयी ।

आकाशवाहिनी आर्या आकरा शर्मणोर्मिणां ॥४०॥

इच्छा शक्तिश्च इद्राणी इन्दिरा हरिबल्लभा ।

ईप्सितार्थप्रदा इन्दुरिङ्गितज्ञां शिवप्रिया ॥४१॥

ईश्वरी लोकईशानी ईश्वरमोदकारिणी ।

ईशानी शाङ्करी शान्ताः ईशानमुखसंभवा ॥४२॥

उग्रास्या उग्ररुपा च उग्रवरप्रदा उमा ।

उग्राद्धाङ्गनिषण्णा च उग्रशीर्षावतारिणी ॥४३॥
उर्ध्वेश्वरी सदोर्ध्वस्था उनकिल्विषकारिणी ।

उशीरगन्धसुप्रीता उःचवरप्रदाग्रणी ॥४४॥
उरुपा सर्वसंहारे उर्ध्वगतिप्रदर्शिनी ।

उर्ध्वगा उग्रभार्या च उर्ध्वस्थानप्रदायिनी ॥४५॥
ऋग्यजुरथ सामात्मा ऋवर्णा ऋद्विरुपिणी ।

ऋकारा दितिरुपा च ऋणहन्त्री ऋतुत्सवा ॥४६॥
ऋकारमुखसंभूता ऋवर्णात्मामरप्रसू ।

लृकारसंस्तुताऽनेका लृवर्णसेवितारिहा ॥४७॥
एकाचैकाररुपा च एकारा मदनोत्सवा ।

एकारस्था समैकास्या एकाधारा बहुःश्रिता ॥४८॥
ऐकारवल्लभा ऐन्द्री ऐकारा वामलोचना ।

ऐकारात्मा अनेकाध्वा ऐन्द्रीगणप्रसेविता ॥४९॥
ओंकारस्थातथोंकार ओं कारश्रुतिभूषणा ।

ओं कारवक्त्रसंभूता ओं कारपूर्वजप्रिया ॥५०॥
औद्धरेतोर्चिता और्वी और्द्धदेहफलप्रदा ।

औत्तानपादसंप्रीता और्वासमोव्वशीप्रीया ॥५१॥
अम्बिकाम्बालिकानन्ता अर्णबाध्वरशीर्षगा ।

अङ्कुशधारिणी अम्बा अन्नपूर्णान्नकारिणी ॥५२॥
अः रुद्रवक्त्रसंजाता अः रुपा शिववल्लभा ।

अः प्रोक्ता चैनसां शास्ता अनङ्गारिविनोदिनी ॥५३॥
कलाधारा कलारुपा कौमुदी कालभैरवी ।

कमला कामिनी काली कुल्लुका कुसुमप्रा ॥५४॥
कलावती करालास्या कैलासस्था कलानिधिः ।

कामाख्या कुलकान्ता च कामदा कामचारिणी ॥५५॥
कामधेनुः कृशाङ्गि च कालिन्दी कुञ्जरेश्वरी ।

कान्तिकाया च काञ्चीस्था अलका कूटवाहिनी ॥५६॥
कुलवती कुटिलाङ्गी कोटराक्षी कपालिनी ।

कामेश्वरी च कङ्काली कीर्तिदा कामसुन्दरी ॥५७॥
कामार्त्ता कामरूपा च करुणा कुलदेवता ।

कुलिशाङ्गि कला काष्ठा कुमारी कमलेक्षणा ५८॥
कल्याणी कर्चिता कान्ती कालरात्री च कौशिकी ।

काम्या अलकनन्दा च कुलधर्मप्रकाशिनी ॥५९॥
कलुषघ्नी कृपास्वच्छा कृष्णा कृष्णसमर्चिता ।

कान्तकलोललोलाड्या कृपाकल्लोलशालिनी ॥६०॥
खगेश्वरी खरूपा च खगा खगेन्द्रवाहिनी ।

खवर्णा खङ्गहस्ता च खेचरी खेटकायुधा ॥६१॥
खाखोदरी खगेन्द्राभा खमणीदुतिशोभना ।

खरदंष्ट्रा खगास्या च खण्डपरशुवल्लभा ॥६२॥
गजास्याम्बा च गुह्येशी गजेन्द्रदशनच्छविः ।

गजचर्मवृताजाया गजाननप्रसूतिका ॥६३॥
गौरी गोदावरी गङ्गा गन्धर्वगणसेविता ।

गणनीया गणाध्यक्ष गम्भीरनीरवाहिणी ॥६४॥
गणमाता च गान्धारी गगनमणिभूषणा ।

गोमती गगनेशानी गिरिजा गिरिशप्रिया ॥६५॥

गङ्गाचिर्वता च गायत्री गिरिस्था गिरिसंभवा ।

गण्डकी गरुडस्था च गोकर्णार्चा च गौतमी ॥६६॥
घनभक्तिप्रिया घोरा घनामरप्रसेविता ।

घृताचीसेविता घोरा घोरागन्याघोरवल्लभा ॥६७॥
घनघनौघघोरास्य घनपापविनाशिनी ।

घनस्वना घना घोरा घोरतरा घनच्छविः ॥६८॥
डेश्वरी घोरघोषा च घोरकिल्बिषघातिनी ।

चञ्चला चारुवाहा च चण्डेश्वरी च चित्तवित् ॥६९॥
प्रचण्डा चण्डरुपा च चामुण्डाः चतुरानना ।

चपला चण्डिका चण्डि षट्चक्रान्तर्निवाशिनी ॥७०॥
चारुचारा च चार्वङ्गी चतुरा चारुहासिनी ।

चतुः षष्टिकला चित्रा चित्राङ्गि चारुलोचना ॥७१॥
चारुदेहा चतुर्बाहुश्चित्रभानुतनुप्रभा ।

चन्द्रभा चन्द्रभागा च चैतन्य चक्रधारिणी ॥७२॥
छन्दोरुपा च्छवर्गाभा प्रोच्छायाच्छन्नविग्रहा ।

छायासञ्छन्दितालोका च्छकाराच्छन्नविग्रहा ॥७३॥
छत्रसञ्छादिता स्वच्छा लान्छनोन्मिषयश्छविः ।

छन्दोमयी श्रुतिञ्छन्दा इच्छात्मा छिन्नसंशया ॥७४॥
जगदानन्दिनी ज्वाला जाम्बत्यर्चिताजिता ।

जगत्पृया जितक्रोधा जगद्धीरा जितेन्द्रिया ॥७५॥
जान्हवी जानकी जाप्या जननी जननन्दिनी ।

जगद्धात्री जगन्मान्या जन्तुजन्मान्तराश्रिता ॥७६॥

जगद्वपुज्जगज्जीवा जातवेदापराजिताः ।

जयमूर्तिज्जगमाता जनस्वान्तन्निवासिनी ॥७७॥

जाम्बुनदप्रवाहा च जया च विजयाजया ।

जगज्जिवमयी माता जयन्ती जगदुच्छ्रिता ॥७८॥

जीवेश्वरी जनैश्वर्या जीवेशजनकारिणी ।

भंकेश्वरी भकारात्मा भंकारस्वनवाहिनी ॥७९॥

भर्भरानिपतन्ति च भंकेशार्द्धाङ्गहारिणी ।

भषावतारसुप्रीता भषवर्गप्रसेविता ॥८०॥

भर्भररवसंक्षिप्ता भकाररूपतोषिता ।

अट्टाट्टहासिनी क्रोधात्कोटिकोटीतरङ्गिणी ॥८१॥

तटिनीकरहाटाढ्य अटवीक्षितिगामिनी ।

हिमकुटतटोद्भूता कूटकटकवाहिनी ॥८२॥

शंखताटङ्क रम्यास्या निधनोद्यतटङ्गिनी ।

पीठेश्वरी च पिठार्या पीवराम्बु प्रवाहिणी ॥८३॥

डाकिनी डमरुहस्ता डकारेशा डनादिनी ।

डम्भहन्त्रि च भेरुण्डा डामरा डण्डतर्ज्जनी ॥८४॥

ढरुपा ढस्वरा ढात्मा भङ्गाढ्या ढण्डकारीणी ।

ढक्कावाद्यास्वनावीचीदृढधारा दृढारवा ॥८५॥

प्रणवेशी प्रणम्यार्या नम्या प्रणबसंभवा ।

गरणिङ्गणी तरगाढ्या तन्त्रीतरलगामिनी ॥८६॥

तामसी च तमोरुपा तमोगुणा तमः परा ।

तीरवती त्रिरुपा च तुष्टितीब्राद्रिहात्रया ॥८७॥
तीब्रगा तीब्रभङ्गि च तीब्रतोया तपोमयी ।

दुस्तरा दुस्तरत्राता तारेशी ताररुपिणी ॥८८॥
तारिणी ताररुपा च तरलतरतारिणी ।

तपोनिष्ठा त्रिमात्रा च तपस्विनी त्रिलोचना ॥८९॥
त्रिदिवस्था त्रिधारा च तारेश्वरी त्रिविक्रमा ।

त्रिवर्गगामिनी त्रिस्था तत्त्वा त्रिपुरवासिनी ॥९०॥
त्रिलोकात्मा त्रिलोकस्था त्रैलोक्यतीर्थनन्दिनी ।

ताटङ्किनी च तारस्था तारा त्रिशूलधारिणी ॥९१॥
त्रिमूर्तिस्तरणी तापा त्र्यक्षरात्रिविधाङ्गिनी ।

तीर्थवन्द्यालसतीर्था तीर्थराज्ञी च तीर्थदा ॥९२॥
तिर्थाद्या तीर्थ ज्येष्ठा च तीर्थार्या तीर्थवाहिनी ।

ताक्ष्यस्था ताक्ष्यवन्द्या च ताक्ष्यार्या ताक्ष्यवाहिणी ॥९३॥
स्थानस्था स्थण्डिला स्थीरा स्थाण्वीश्वरी स्थलाश्रिता ।

मथुरा मथुरास्थाता स्थानीस्यस्था स्थला स्थिरा ॥९४॥
ज्येष्ठा च स्थविरा मन्था मैथिली प्रमथाधिपा ।

दुष्कृतघ्नी स्पृहादोग्ध्र देवमाता दधिप्रभा ॥९५॥
देवता देवमूर्तिश्च देवदेवप्रियोत्तम ।

देवदूती च दीप्तास्या देवकी दैत्यनाशिनी ॥९६॥
द्वीपिचर्म्मावृता दाक्ष्या दक्षयज्ञप्रमाथिनी ।

दारिद्र्यनाशिनी दान्ता दाक्षायणी च दुर्गहा ॥९७॥
दावाग्निदलना दक्षा दिग्वस्त्रा द्वादशानना ।

दशभुजा च दक्षिण्या दण्डिनी दण्डवत्पृया ॥९८॥
दुरितघ्नी दया दुर्गा दुराधर्षा दिगम्बरी ।

दाहाप्रशमनी दीप्ता दुराराध्य च दारुणा ॥९९॥
अष्टादशभुजा चण्डा द्विपत्रवासिनी दया ।

दक्षकन्या द्रवा दिव्या दिव्यरुपा दरीस्तवा ॥१००॥
दिव्यार्चिता च दिव्याङ्गी देवसैन्या सुदीप्तिका ।

दायिनी द्रव्यरुपा च दानवघ्नी दयाकरा ॥१०१॥
दुर्गरुपा दुराराध्या दुर्जया दुरतिक्रमा ।

देवेश्वरी दयाशीला दिव्यमोक्षप्रदायिनी ॥१०२॥
धीरा धीरप्रवाहा च धाराप्रवाहिणी सुधा ।

धरित्री धारिणी धात्री धरणीधरप्रवाहिणी ॥१०३॥
धन्या धान्यधरा धीरा धारणा धरणी धरा ।

धराधरानना धैर्या धर्मात्मा धर्मरूपिणी ॥१०४॥
धीरुपा धिषणा धात्री धूम्राक्षा धर्मविग्रहा ।

ध्यानगम्या निशि धेया ध्यानानना धराश्रिता १०५॥
ध्यानरुपा बुधाध्याता ध्यानस्था ध्यानरूपिणी ।

ध्यानातीतामरध्याता ध्यातव्या ध्यानतत्परा ॥१०६॥
ध्यानेक्षणा धिया धेया ध्यानास्या ध्यानसंश्रिता ।

धीरध्याता धराधाना धाराध्येया विधायिनी ॥१०७॥
नन्दिनी च नीराधारा निस्कला निर्गुणा नदी ।

नीलघनस्वना नग्ना नानाजातिनिवासिनी ॥१०८॥
नागोपवीतिनी नाट्यानन्दा नृमुण्डधारिणी ।

नीलघनाभदेहा च निर्द्वन्द्वा नागनायिका ॥१०९॥
नागेन्द्रदन्तसंकाशा नरकनाशिनी नया ।

निर्द्भया निर्द्भरा निष्ठा नारायणी निरञ्जना ॥११०॥
निष्ठुरा च नराकारा नारसिंही च नोपमा ।

निशीथिनी निशाहन्त्रि नानादुःखनिवारिणी ॥१११॥
निर्ममदा करतोया च निकलङ्गा च नाशिनी ।

शतद्रुसिन्धुसंवाहा नित्यानन्दविधायिनी ॥११२॥
त्रिनयना नृसिंहाय्या नानाकारप्रवाहिणी ।

पापघ्नी पाविनी पद्मा पवित्रा पद्मपूजिता ॥११३॥
प्रज्ञारूपा प्रचण्डा च पद्मस्था पद्मसंभवा ।

पद्माक्षी पद्मिनी प्रीता प्रकटवासिनी परा ॥११४॥
प्रीतिभक्ता च पश्यन्ति परंब्रह्मावतारिणी ।

प्रभावती परात्मा च पद्मजा परमेश्वरी ॥११५॥
पातकघ्नी पराशक्तिः पञ्चमी पञ्चमारुता ।

पञ्चात्मा पञ्चतत्त्वा च पञ्चत्वस्था परापरा ॥११६॥
पञ्चपीठेश्वरी पूर्णा पूरका पञ्चमीपृथा ।

पूर्णमा पूर्णरूपा च पूर्णेश्वरी परात्परा ॥११७॥
फणीन्द्रभूषणा फेरुः स्फटिकाभा प्रवाहिणी ।

स्फीटा स्फोटप्रवाहाच स्नातकस्फोटनाशिनी ॥११८॥
फणिहारा फलाढ्यार्या स्फटिकार्णा फलप्रदा ।

फेरुस्था फेरुरावा च फेत्कारिणी तथा प्रभा ॥११९॥
वैष्णवी वामरूपा च वामेश्वरी वरप्रदा ।

वामस्था वाहिनी वामा वामेशा वामलोचना ॥१२०॥
वरेण्या वरदा वाला वराय्या वरदायिनी ।

विमला च विशालाक्षि विश्वाक्षि विन्दुवासिनी ॥१२१॥
विश्वात्मा च विरुपाक्षि विभवा विध्यवासिनी ।

बोधिनी वीरजा वीरा विश्वयोनिश्च वत्सला ॥१२२॥
विश्वा सर्व्वसुधा वीजा विशालामृतवाहिनी ।

विद्याधरी च विद्यात्मा वैखरी वामकेश्वरी ॥१२३॥
वेदरुपा च वेदान्ता वेदाङ्गवेदवल्लभा ।

वाराही वासवी वाणी वाराणसीनिवासिनी ॥१२४॥
भवानी भववन्द्या च भूमिस्था भूमिभूषणा ।

भागीरथी भवाराध्य भवमाता भवेश्वरी ॥१२५॥
भयापहा भवानन्दा भयङ्कर् भयेनासिनी ।

प्रभादेवी भगेशी च भाविनी भवनाशिनी ॥१२६॥
भक्तिगम्या च भीतिघ्नी भास्करी भुवनेश्वरी ।

भक्तिवरप्रदा भव्या भ्रामरी भगमालिनी ॥१२७॥
भक्तितुष्टा च भेरुण्डा भुक्तिदा भवतोषिणी ।

भावना भुवनेशी च भक्तीशा भवलोचना ॥१२८॥
भस्वद्देहा च भव्यास्या भावती भवरञ्जनी ।

भूभूषणा च भूतस्था भूमिभूषणवाहिणी ॥१२९॥
भगवती भवात्मा च भवदुःखप्रभञ्जनी ।

भीमरुपा भवभ्रान्ती भव्या भव्यार्चिर्वतानना ॥१३०॥
भीमादेवी शुभा भद्रा भीमा भीमनिनादिनी ।

भूतेशी भूतधात्री च भूतस्था भूतभाविनी ॥१३१॥
 माहेश्वरी माहामाया मुञ्जवदद्रिसङ्गमा ।
 मशेखरी महामारी मान्या महेशनन्दिनी ॥१३२॥
 महाज्योतिर्महामेधा मायापुरीनिवासिनी ।
 मातङ्गिनी मनोरुपा महाभूता च मध्यमा ॥१३३॥
 मणिपूरकमध्यस्था मोहिनी विश्वमोहिनी ।
 महाधृतिर्माहाकाली मंदिरा मन्दितानना ॥ १३४॥
 महामतिर्महासूक्ष्मा मधुमती महोदरी ।
 मेनकागर्भजा मास्था मङ्गला च सुमङ्गला ॥ १३५॥
 मन्दहासा महादंष्ट्रा मालिका च महोमखा ।
 मदालसा मनोज्ञा च मनस्विनी मनोहरा ॥ १३६॥
 मन्दाकिनी महाभद्रा मोक्षदात्री च माधवी ।
 मातरा मन्त्ररुपा च मन्त्रमाता मणिप्रभा ॥ १३७॥
 मुन्द्राप्रिया च मेरुस्था मन्त्रात्मिका मनोरमा ।
 मृगेन्द्राद्रिप्रवाहा च महेशमुखसंभवा ॥१३८॥
 मणिमतिर्माहावेगा मणिमुकुटसंभवा ।
 याज्ञेया यमुना ज्येष्ठा यज्ञमाता यशस्विनी ॥१३९॥
 यज्ञाङ्गी यामरुपा च यज्ञरुपा यशोमयी ।
 यज्ञप्रिया च यज्ञेशा यज्ञभोत्री यशः पृथा ॥१४०॥
 यशोदागर्भसञ्जाता यशःपूर्णा यशोबला ।
 यादःप्रसेविता याम्या यातुधानप्रपूजिता ॥१४१॥
 योगसारा युगाद्या च योगेश्वरी अयोनिजा ।

योगीशा योगरूपा च योगीन्द्रहृदयाश्रिता ॥१४२॥
योगिनीसेविता योग्या योगीश्वरा युगस्थिता ।

योगीश्वरास्यसंभूता योगसिद्धा यशोमयी ॥१४३॥
योगोद्भवा सुयोगार्या योगेन जलवाहिनी ।

रसोत्तमप्रवाहा च रुद्रहृद्रमणा रसा ॥१४४॥
रावणभूतिदा रम्भा राजराजेश्वरीवरा ।

रसवाहा च रम्भोरु रसभोक्त्री रसपृया ॥१४५॥
रागपृया रसज्ञा च रामा राधावतारिणी ।

रमणी राधिकाराध्य राज्यदा राज्यराजिता ॥१४६॥
राकिणी राज्यभोक्त्री च रौद्रीनामवरप्रदा ।

रोहिणी रक्तपद्मस्था रतिज्ञा ऋद्धिरुपिणी ॥१४७॥
रुद्रप्रिया च रुद्री च रथस्था रथगामिनी ।

रत्नाङ्गी रक्तवासा च रक्ताक्षी रक्तदन्तिका ॥१४८॥
रत्नगृहा च रत्नस्था रत्नपद्माश्रिता रसा ।

लम्बोदरप्रसूता च मृगलाञ्छनशेखरा ॥१४९॥
लम्बिका नलिनोल्लासा लाकिनी ललितालका ।

ललना ललजिव्हा च ललिता लोहिताङ्गिनी ॥१५०॥
लम्बोदरी सुलीलागा लोलकल्लोलमालिनी ।

लक्ष्मीर्लक्ष्मीप्रदा लक्ष्मा लक्षालक्षतरङ्गिणी ॥१५१॥
लक्ष्मीरूपा च लक्ष्मीस्था लक्ष्मीलक्ष्मावधिश्रिता ।

वेणुर्वशप्रिया ब्राह्मी वल्लकीवाससः प्रिया ॥१५२॥
बालीशा बालिका बाला ब्रह्मस्वच्छोर्मिमालिनी ।

ब्रह्मस्था ब्रह्मरूपा च ब्रह्मेशी ब्रह्मपूजिता ॥१५३॥
ब्रह्मातीता परं ब्राह्मी ब्रह्मेशाच्युतवन्दिता ।

शिवेश्वरी शिवावाहो शाम्भकरी शिवप्रिया ॥१५४॥
शर्वेश्वरी च शर्व्वणी शान्ता शान्तप्रवाहिणी ।

शमना शक्तिरूपा च शार्ङ्गिणी सर्वमङ्गला ॥१५५॥
शतरुद्रा शची शीता शीला शीलप्रदा शुभा ।

शीलरूपा सुशीलस्था श्रीरूपा श्रीकरी शिवा ॥१५६॥
श्रीमयी श्रीनीवासा च श्रीमती श्रीधरार्चिता ।

श्रद्धाप्रिया सदाश्रद्धा श्रद्धात्मा च श्रुतिप्रिया ॥१५७॥
श्रूतिप्रज्ञा शशाङ्काभा श्रुतिरूपा शुचिस्मिता ।

श्रुतिनी श्रुतिनेत्रा च श्रुतिज्ञा श्रुतिपूजिता ॥१५८॥
षट्पत्रपद्ममध्यस्था षचक्राधारसंश्रिता ।

चतुःषष्टिकलोपेता षष्ठश्वरी षडङ्गिनी ॥१५९॥
षडास्यजननी षष्ठी षडानना षरूपिणी ।

षोडशी षोडशाधारा षोडशारनिषङ्गिणी ॥१६०॥
साक्षात्सारतरा सारा सत्त्वस्था सर्व्ववन्दिनी ।

सात्त्विकी सत्त्वरूपा च सर्व्वसत्त्वनिवासिनी ॥१६१॥
संसारसारहा स्वाहा सुभङ्गा साररूपिणी ।

संवर्त्तन्ता निमेषादिसंवत्सरावतारिणी ॥१६२॥
सहस्रास्य सहस्राक्षा सावित्री सारदेश्वरी ।

सर्व्वेश्वरी च सत्यात्मा सर्व्वविद्या च साकिनी ॥१६३॥
स्मृतिमयी च सूर्यात्मा सर्व्ववणान्तसारिणी ।

सर्व्वेद्रियाश्रिता सूक्ष्मा सर्व्वेद्रियाधिश्री वरा ॥१६४॥
सिद्धात्मा सूक्ष्मरुपांशा सूक्ष्मस्था सोमभूषणा ।

संग्रामजयदा साध्वी सृष्टिस्थितिविनाशिनी ॥१६५॥
सर्व्वेशा सर्व्वरोगघ्नी सर्व्वग्रहविनाशिनी ।

सदसद्रूपिणी सत्ता स्वस्तिरुपा सरस्वती ॥१६६॥
हृदिनी हरवाग्जाता हरहासास्यनिसृता ।

ह्रित्पद्मवासिनी ह्रिष्टा ग्रहराक्षसनिग्रहा ॥१६७॥
हंसस्था हंसरुपा च हंसमूर्तिर्हरप्रिया ।

हिङ्गुला हंसदेवी च हाकिनी हरवल्लभा ॥१६८॥
हंसेश्वरी हकारात्मा हंसीगतिश्च हासिनी ।

हरवक्त्रोद्भवा हंसी हरिवन्द्या हरिप्रिया ॥१६९॥
हेमाभा हिमवत्पुत्री हिमकोटीतपस्विनी ।

हिमाद्रितुङ्गसानोर्हि पतन्ति हिमशीकरा ॥१७०॥
क्षौणीश्वरी क्षमारुपा क्षणदेश्वरशेखरा ।

क्षीणक्षेमङ्करी साक्षात्क्षोभिणी क्षितिवाहिनी ॥१७१॥
क्षामोदरी क्षमा क्षीणा यक्षेश्वरी सुदक्षिणा ।

क्षेमङ्करी क्षणाभाङ्गी क्षौमाम्बरी क्षणप्रभा ॥१७२॥
क्षत्रज्ञा क्षेमदा क्षीणा अक्षयाक्षेयभृङ्गिणी ।

क्षेत्रस्था क्षेत्रदेहा च मोक्षदा क्षीप्रवाहिणी ॥१७३॥
इत्येतत्कथितं नाम्ना सहस्रं सुरदुर्लभम् ।

पुण्यात्पुण्यतरन्नाम वाग्मत्या नारदाञ्जसा ॥१७४॥
वर्णितं त्रिदशैः पूर्वं ब्रह्मविष्णुमहेश्वरैः ।

सुधामयानि नामानि वाग्मत्या महिमानि च ॥१७५॥
सावधानपरो विप्र पाठकानां विशेषतः ।

दूरस्थानामशक्तानां वक्ष्यामि तज्जलाल्पवन् ॥१७६॥
एकधा पाठकस्तस्यां स्नानोदभवफलं लभेत् ।

द्विधा च पाठकस्नाता मनोवान्छाफलं लभेत् ॥१७७॥
त्रिधा प्रपठनात्स्नाता भोग्यार्थी भोग्येमाप्नुयात् ।

चतुर्धा पठनात्सौख्यं पञ्चधा धनमाप्नुयात् ॥१७८॥
षड्धा पाठाद्धि कीर्तिः स्यात्प्रभुत्वं सप्तधा तथा ।

अष्टधा पठनात्सद्य ऐश्वर्यत्वं फलं लभेत् ॥१७९॥
नवधा चैव वाक्सिद्धि लोकमानपुरःसरां ।

दशधा च दिगीशत्वं एकादशाद्धरात्मकं ॥१८०॥
पूर्वेद्युः संयमस्तस्यां स्नानं कुर्यात्परेद्युतः ।

अन्योऽशक्तोऽपरो धीमान् यथोक्तं तत्फलं लभेत् ॥१८१॥
दर्भपाणिः सुसंकल्पी यथेप्सितफलात्मकः ।

वाग्मतीजीवने स्नात्वा तदभिधानकं पठेत् ॥१८२॥
एकधा पाठकः पापैः सांवत्सरैः प्रमुच्यते ।

एवं दशोत्तरं वृद्धि पाठात्किल्बिषनाशनम् ॥१८३॥
अशक्तानां प्रभूतानां भक्त्या तच्छ्रवणाफलं ।

अन्याभिः सङ्गमे स्नात्वा वाग्मत्यां स्याद्दशोत्तरं ॥१८४॥
सङ्गमे विष्णुपद्याश्च शतोत्तरं फलं लभेत् ।

मणिमतीसमाजे च सहस्रगुणितं लभेत् ॥ १८५॥
गङ्गासमाजके स्नात्वा वाग्मत्यामयुताधिकम् ।

गायत्री चैव सावित्री बाग्मती पाठकोऽपराः ॥१८६॥
तासां समाजके स्नात्वा नियुतं फलमाप्नुयात् ।

पूर्वजन्मविपाकैश्च विविधरोगसंकुलः ॥१८७॥
वाग्मत्यां स्नातकः पाठात्तत्तदोगैर्जिमुच्यते ।

तस्या स्नाता सकृत्पाठान्मुच्यतेकृमिव ध्वजै ॥१८८॥
तस्यां स्नानद् द्विधापाठात्पक्षिहत्यां व्यपोहति ।

त्रिवारपाठतः स्नातुम्मृगवधोद्भवन्तथा ॥१८९॥
चतुर्धापाठकः स्नात्वा अश्वहत्या व्यपोहति ।

पञ्चधा पाठकः स्नाता नरहत्यां व्यपोहति ॥१९०॥
षड्धा पाठद्वि तत्स्नातुः स्त्रीहत्या प्रविनस्यति ।

सप्तधा बालहत्या च स्नातुतस्यां विनस्यति ॥१९१॥
मिथ्योक्तमष्टधा पाठादत्युत्कटं व्यपोहति ।

नवधा पाठतः स्नातुर्गोवधजो विनस्यति ॥ १९२॥
दशधा पठतः स्नातुर्ब्रह्महत्यां व्यपोहति ।

स्वर्णस्तेयसुरापानमगम्यागमनोद्भवं ॥१९३॥
अभक्षभक्षजं तस्यां स्नाता पाठाद्विसर्जति ।

कदाचिद्दैवयोगेन हरिवासे गीरौ ब्रजन् ॥ १९४॥
यत्र चासीद्रमातीर्थं सावित्री बाग्मति तथा ।

गायत्री संगमे धीमान् स्नात्वा नाम पठिष्यति ॥१९५॥
कोटिजन्मार्ज्जितं पापं त्यक्त्वा याति परां गतिं ।

गिर्यारोहणमात्रेण अश्वमेधफलं लभेत् ॥१९६॥
संक्रान्त्यां पूर्णिमायाञ्च चतुर्दश्यां तथा कुहौ ।

द्वादश्यां च तृतीयायामष्टम्यां योगसंयुगे ॥१९७॥
नाम्नां सहस्रकं पाठाद्दशोत्तरफलं लभेत् ।

आतुरो मुच्यते रोगैः कुष्ठार्तः कुष्ठकैद्रुतं ॥१९८॥
ज्वरार्तो मुच्यते रुग्भिः श्रुत्वा सहस्रनामकं ।

पौढरोगप्रयुक्तोपि प्राणकण्ठाश्रिते यदा ॥१९९॥
नाम्नां सहस्रकं श्रुत्वा परात्परां गतिं लभेत् ।

ग्रहाः प्रशमनं यान्ति क्रूरा नाम्नां प्रपाठतः ॥२००॥
विद्यार्थी लभते विद्यां पुत्रार्थी लभते सुतं ।

गुर्बिणी सूयते पुत्रमाकर्ण्य नामपाठतः ॥२०१॥
कुष्माण्डा राक्षसाः क्रूरा भूताः प्रेताश्च डाकिनी ।

नाम्नां पाठकमालोक्य पलायन्तेऽपभृत्यवः ॥२०२॥
सर्वयज्ञोद्भवं पुण्यं व्रतानां चैव यत्फलं ।

धर्माणामुपवासानां सर्वदानोद्भवं फलं ॥२०३॥
सर्व्वतीर्थोद्भवं पुण्यं प्रतिमादर्शनस्य च ।

तत्पुण्यं गुणितं लक्षं स्नात्वा च वाग्मतीजले ॥२०४॥
कोटिकन्या भूमिदान गोदान फलप्राप्तये ॥

सहस्रनामपाठाद्वै मोक्षं परात्परं लभेत् ॥२०५॥
वाग्मत्या सलिले स्वकीयचणौ संस्पृश्य रोगार्ज्जितः ,

प्रणैः कण्ठगतोपि मापरजनो मुञ्चत्य सूस्तत्तटे ।
सोन्ते योगसुगम्यमानपदवीं प्रप्नोति हि द्व्यं शिव ,

वाञ्छन्ति त्रिदशा हि तादृशगतिं धीरा जनाः किं पुनः ॥२०६॥
इति श्रीस्कन्दपुराणे हिमवत्खण्डे ब्रह्मनारदसंवादे

वाग्मतीसहस्रनाम चतुरशीत्यधिकशततमोऽध्याये ॥१८४॥